

1. ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΠΑΣΕΙ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ;

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/10/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/10/2025

Σελίδα: 7

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

(ΑΝ)ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΥ

Μπορεί να σπάσει ο κύκλος της βίας;

Αν προσπαθούσε κάποιος να περιγράψει με μία και μόνη πρόταση τη σύγκρουση Ισραήλ και Παλαιστινίων από το 1948 ως σήμερα, θα αναφερόταν σε έναν εγκλωβισμό στη βία που αναπαράγεται και περνά από γενιά σε γενιά. Είναι σημαντικό να θυμόμαστε πώς φτάσαμε σε έναν πόλεμο που διαρκεί δύο χρόνια και έχει προκαλέσει μια τεράστια ανθρωπιστική κρίση στη Γάζα. Από τη μαζική τρομοκρατική επίθεση της Χαμάς στο Ισραήλ στις 7 Οκτωβρίου 2023. Η βία δηλαδή της τρομοκρατικής επίθεσης μας οδήγησε στη βία των πολεμικών συγκρούσεων, ένα συνεχές που δεν μπορεί εύκολα να σταματήσει την κίνησή του.

Πόσο βιώσιμη είναι λοιπόν η προοπτική εκκευρίας και κυρίως ειρήνης και σταθερότητας μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων;

Σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο το βασικό ζητούμενο της συμφωνίας είναι η απελευθέρωση των ομήρων και η ανταλλαγή τους με φυλακισμένους από την πλευρά του Ισραήλ. Οι όμηροι είναι μια ανοιχτή πληγή για το Ισραήλ που οδήγησε ακόμη και στη διαφωνία κυβέρνησης και ενόπλων δυνάμεων για τον τρόπο διεξαγωγής των στρατιωτικών επιχειρήσεων στη Γάζα. Η πορεία απελευθέρωσης των ομήρων ήταν άλλωστε και ο λόγος που κατέρρευσε η προηγούμενη συμφωνία εκκευρίας τριών φάσεων του περασμένου Ιανουαρίου. Αυτό λοιπόν είναι και το πρώτο ορόσημο που μπορεί να ξεκλειδώσει τα επόμενα στάδια του σχεδίου των ΗΠΑ.

Η συνέχεια όμως μόνο εύκολη δεν είναι και ήδη έχουν υπάρξει διαφορετικές ερμηνείες τόσο από το Ισραήλ όσο και από τη Χαμάς. Είναι δύσκολο να πιστέψει κάποιος πως μια οργάνωση όπως η Χαμάς, που έχει ως συστατικό της στοιχείο την ένοπλη βία, θα μπορέσει να μετεξελιχθεί σε μια πλήρως πολιτική οργάνωση που θα ακολουθήσει δημοκρατικές διαδικασίες. Ο τρόπος με τον οποίο άλλωστε χειρίστηκε τις μοναδικές εκλογές που κέρδισε δεν μας αφήνει να αισιοδοξούμε.

Ωστόσο, το μεγαλύτερο ζήτημα δεν είναι η Χαμάς, αλλά αν οι Παλαιστίνιοι αισθάνονται την ανάγκη να υπάρχει μια οργάνωση σαν τη Χαμάς, και μάλιστα να φτάσουν στο σημείο να την αναδείξουν ως κυρίαρχο εκφραστή τους μέσω των εκλογών.

Η συζήτηση πηγαίνει ξανά στον κύκλο της βίας. Μία από τις μεγαλύτερες επιπτώσεις του πολέμου στη Γάζα είναι η περαιτέρω ριζοσπαστικοποίηση χιλιάδων Παλαιστινίων, κυρίως νέων. Οι άνθρωποι αυτοί που μεγαλώνουν μέσα στον πόλεμο και στην ανθρωπιστική κρίση είναι εξαιρετικά πιθανό να οδηγηθούν σε ένα μονοπάτι που αναδεικνύει τη βία ως τον μοναδικό τρόπο επίτευξης του στόχου τους, του κράτους της Παλαιστίνης. Αυτό το υπέδαφος, σε συνδυασμό με τις άσχημες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, δημιούργησε την ανάγκη για τη Χαμάς. Αυτά είναι η συνθήκη που αν δεν αλλάξει είναι δύσκολο να δούμε μια επόμενη ημέρα μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων χωρίς πολέμους και βία.

Για αυτό λοιπόν το πρώτο από τα είσοσι σημεία του σχεδίου του προέδρου Τραμπ, που προβλέπει την αποριζοσπαστικοποίηση στην περιοχή της Γάζας, είναι και το δυσκολότερο.

Για να μπορέσουμε να δούμε μια τέτοια συνθήκη θα πρέπει να υπάρξουν σημαντικές πολιτικές μεταβολές στην πλευρά των Παλαιστινίων και παράλληλα να δημιουργηθεί σε αυτούς η προοπτική μιας επόμενης ημέρας με ένα καλύτερο μέλλον, ώστε η ριζοσπαστικοποίηση και ο μονόδρομος της βίας να αλλάξουν. Σε αυτή την άσκηση, η ΕΕ θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο.

Ο Τριαντάφυλλος Κατραντός είναι δρ Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Νέων Απειλών, επιστημονικός συνεργάτης **ΕΛΙΑΜΕΠ**